

Laurentius Petri Sällskapet för svenskt gudstjänstliv

Koralveckan 1982

LPS koralvecka har alltid, till skillnad från andra liknande "veckor", bytt hemort från år till år. Många platser i vårt land har för en sommarvecka varit värdorter för en grupp människor, som haft intresset för den gregorianska sången som gemensam nämnare. År 1982 blev det första år färden till LPS-gemenskapen gick över riksgården. Samarbetet med Musica Sacra, som inleddes 1981, föll så väl ut att LPS styrelse accepterat en inbjudan att än ett år förena de båda samfundens sommarkurser, denna gång förlagd till Hardanger folkhögskola i Lofthus i Norge.

Lofthus ligger i det storslagna fjordlandskapet i västra Norge med Hardanger folkhögskola skönt belägen på den branta sluttningen till en bifjord till den stora Hardangerfjorden. Bakom skolan ett väldigt, evigt brusande vattenfall, framför skolan fjorden med snöklädda fjäll i bakgrunden. Längst nere vid stranden Lofthus kyrka, där tidebönerna sjöngs.

Temat för veckan var "Evangelierna i kyrkomusiken". Ett ämne som tydligt nog visade sig i den koralverksamhet kursdeltagarna fick bekanta sig med. Åldersspridningen på de ca 100 deltagarna möjliggjorde en indelning i tre körer, blandad

kör, ungdomskör och barnkör. Den gregorianska sången och den blandade kören leddes av Folke Bohlin, barn- och ungdomskörerna av Eva Bohlin. På repertoaren stod bl. a. H. Schütz: Jag är det sanna vinträdet, O. Gibbons: This is the record of John, E. Hovland: Jerusalem och D. Buxtehude: Magnificat Anima Mea. Körerna medverkade vid musikgudstjänster i Lofthus, Utne och Kinsarvik.

Folke Bohlin presenterade vid den första kursdagens föredrag tidebönen och den gregorianska sången. Inbjudan till LPS-koralvecka hör sammas alltid av någon för vilken tidegården är ny och den gregorianska musiken ett nytt tonspråk. Introduktion, som för den mer vane blir en repetition, är alltid nyttig, särskilt när vägvisaren är en av de i ämnet mest kunniga i Norden.

Åge Haavik, ordförande i Musica Sacra, höll två föredrag under veckan. Dessutom var han kursledare, underhållare och sammanhållande i kvällarnas s. k. husmus. Ett tillfälle för alla förmågor, musikaliska som verbala, att dela med sig av sina bästa sidor.

Vid sitt första föredrag presenterade Åge Haavik det norska koralboksarbetet, med historiska utflykter till tidigare koralböcker. Han visade ex-

empel på 1700-talets utjämnade långsamma sångsätt, som bidrog till att få församlingarna att sluta sjunga. Restaureringsförsök har gjorts under årens lopp, men aldrig särskilt lyckade. Det nya koralboksförslaget rymmer 570 melodier uttagna efter principen att varje melodi ska vara sångbar för en församling.

Haaviks andra föredrag behandlade "Evangeliernas nedslag i psalmböckerna". Han nämnde bl. a. att det till en början främst var i kätterska kretsar man intresserade sig för hymndiktning. Innehållet i en hymn är vanligen centrala kristna sanningar med mindre plats för den mänskliga känslan. Reformationens hymner hörde tätt ihop med predikan, en andra predikan på vers. Som exempel på evangeliska nedslag i diktningen nämndes bl. a. hur Peter Dass skrev om alla evangelierna på vers och hur Kingo omdiktat hela passionshistorien.

Om *Piae Cantiones*, den gamla latinska sångbokens, förhistoria, tillblivelse och spridning talade Folke Bohlin. Han berättade om hur boken

blev utgiven år 1582 och hur den spreds och fick betydelse för musiklivet i skolor i Finland och Sverige, och hur den sedermera kom till England och där användes bl. a. till Christmas Carols. Melodierna har under åren förändrats åtskilligt, vilket visar att sångerna levtt i muntlig tradition.

Folke Bohlin hann med ytterligare ett föredrag innan det var dags att via Hardangervidda vända hemåt igen. Denna gång handlade det om "Musikhistoriska kommentarer till kursrepertoaren". Det inbegrep data om tonsättarna, en inblick i tiden kring de olika verkens tillkomst och då gällande musikaliska praxis.

En av kvällarna ägnade LPS-medlemmarna åt Sällskapetets årsmöte och en av dagarna företogs en vederkvickande båtfärd över fjorden. Välkomna pauser från föredrag och körarbete för att ge tillfälle till samtal och förbrödring kursdeltagarna emellan. Så god blev samvaron att man beslöt om ännu ett års samarbete och avskedet blev: Vi ses i Sverige 1983.

Anki Lindström